

Съдът през моите очи

Съдът е мястото, където се раздава правосъдие. В тази държавна институция всички трябва да са безпристрастни към случващото се, т.е. независимо от това дали адвокатът или прокурорът е близък на ищеца или ответника, той е длъжен да съди съгласно законите на Република България, съгласно Конституцията. Затова изобразяват съда като богинята Темида, която е с превръзка на очите, за да може да е максимално справедливо нейното решение.

Пред съда всички са равни, т.е. според Конституцията всички граждани са равни пред закона (без значение от пол, възраст, място в обществената йерархия и т.н.). Равенството е важно право, за него са се борили хората още през Романтизма-Френската буржоазна революция (нейните основни постулати са свобода, равенство и братство) или пък идеите на Русо (за връщане към първичното, но не към животинското, а към свободата и равенството).

В морала съдник е съвестта, а в правото-съдът. Така че това е мястото, където се решават съдбите на много хора. В тази институция се разглеждат всякакви ситуации и истории (от грабежи до разводи, убийства, отвлечения, изнасилвания и още много такива). Тези събития са преломни за живота на хората, защото само една единствена дума-виновен или невинен, може да преобърне целия свят на един човек.

Освен това присъдата не е „поражение” само за самия човек, но и за неговите близки, защото те също съпреживяват всичко, което се случва. Така че това е изпитание и за тях.

Друг е въпросът, че в съда важи максимата „Всеки е невинен до доказване на противното”. От нея ни става ясно, че дори и да си обвинен, можеш да докажеш, че не си виновен и да бъдеш оправдан и освободен (ако си задържан в ареста за 24 часа). От този факт можем да си сетим за везната, която държи Темида и която е символ на съда.

Но съдебната система в България явно „куца”, защото понякога някои хора биват неправомерно обвинени, а други осъждани на по-малко години затвор (от необходимото). Примери за това виждаме и чуваме всеки ден по медиите, когато съобщават, че един убил друг и бил осъден на 5-10-15

(максимум) години. Това наказание е прекалено малко за толкова голямо престъпление, като отнемането на човешки живот, защото живота го дава само Бог и само той има право да го отнеме. В случая трябва да вземем предвид, че в някои други държави все още съществува смъртното наказание и там важи постулатът „Око за око, зъб за зъб”. Тази мисъл на едни хора ще се стори прекалено остаряла и неприемлива за нашия свят, но може би трябва да се изведе нейната сентенция, т.е. за престъплението, което си направил трябва да ти бъде дадена присъда еквивалентна на него.

Само така съдът ще изпълнява своята истинска функция, да съди справедливо, честно и безкористно. Защото все пак справедливостта е една от ценностите, който всеки човек трябва да притежава, за да бъде наречен личност. Както казва Сократ: „Много по-тежко е да вършиш несправедливости, отколкото да ги понасяш, праведният не бива да наказва несправедливите, защото сам се натоварва с тежестта да съди.”

Не напразно, когато се сформира една държава и дойде време за разпределяне на нейната власт, се сещаме за съда. Винаги съществува като звено-съдебната власт начело с Върховния (неприкосновен) съд, който раздава правосъдие. Тук с разделянето на властите също можем да направим препратка към Романтизма-към разсъжденията на Монтескьо.

Всъщност съдът е ключът към много проблеми, но и към радости (дори и да не са толкова много).

Също така ние можем да обърнем внимание и на членуването с пълен член на думата-съд. С пълен член е, защото тази институция е единствена по рода си, няма друга, която да има толкова голяма тежест със своите решения, които трябва да бъдат изпълнявани винаги независимо от обстоятелствата. Пример за това е ограничителната заповед, която ако не бъде спазена човекът, който е престъпил закона отива в затвора. Този най-обикновен случай показва „силата” (властта), която притежава съдът.

Защо през моите очи?! Защо не през очите на съседа или пък на родителите ми?!

Защото всеки човек има различна гледна точка за нещата. Всеки има различно възпитание и ценности, а именно тези неща оказват влияние върху формирането на дадено разбиране на нещата. Аз мисля по един начин, ти (който четеш това есе) може би мислиш по друг и така. Все пак

всеки човек има право на лично мнение. И така в света има съвкупност от много гледни точки, които имат допирни точки, т.е. неща, по които си приличат и такива, по които се различават.

Според мен съдът трябва напълно да олицетворява Темида, която е древногръцка богиня на правосъдието, възплъщение на божествения ред, закон и обичай, също така и символ на истината. Това е моето разбиране за съда. А какво е вашето? Как мислите вие, които прочетохте това есе?

Анна-Мария Миленова Дамянова

ППМГ”Екзарх Антим ”, 10 клас